

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

๑. ทะเลทรายซาฮารา ประเทศโมร็อกโก

ที่มาภาพ <https://www.tieweng.com/tieweng-aitbenhaddou-sahara-morocco>

"ทะเลทรายซาฮารา (Sahara Desert)" ถือกำเนิดมาได้ราว ๒,๐๐๐ ปี โดยเกิดจากความแห้งแล้งของภูมิภาคแอฟริกาเหนือ ซึ่งในอดีตเมื่อกว่า ๔,๐๐๐ ปีก่อน ที่แห่งนี้อุดมสมบูรณ์คล้ายกับโอเอซิส มีแม่น้ำ และสัตว์ป่าขนาดใหญ่มากมายอาศัยอยู่ โดยปรากฏหลักฐานทางโบราณคดี คือ ภาพเขียนสีบนผนังถ้ำของมนุษย์ในยุคนั้น ทะเลทรายซาฮารา (Sahara Desert) ได้รับการประกาศอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ว่าเป็นหนึ่งในเจ็ดสิ่งมหัศจรรย์ทางธรรมชาติของทวีปแอฟริกาอยู่ในอารูชา

(Arusha) ของประเทศแทนซาเนีย ทะเลทรายซาฮารา (Sahara

Desert) ครอบคลุมส่วนใหญ่ของประเทศแอลจีเรีย, ประเทศชาด, ประเทศอียิปต์, ประเทศลิเบีย, ประเทศมาลี, ประเทศมอริเตเนีย, ประเทศโมร็อกโก, ประเทศไนเจอร์, ประเทศเวสเทิร์นซาฮารา, ประเทศซูดาน และประเทศตูนิเซีย อีกทั้งยังมีแม่น้ำไนล์ไหลผ่านทะเลทรายซาฮาราตลอดทั้งปี ส่วนแม่น้ำอื่นๆ จะมีเฉพาะตามฤดูกาลเท่านั้น พืชพันธุ์อาจพบได้ในภาคเหนือและภาคใต้ของทะเลทรายแห่งนี้ แต่บริเวณศูนย์กลางนั้นแห้งแล้งมาก

ภูมิประเทศ

ประกอบด้วยเนินทรายขนาดใหญ่ (Ergs), ที่ราบหิน (Regs), ภูเขา และโอเอซิส ดินแห้งแล้ง มีความหลากหลายต่ำ มีบางพื้นที่สูงที่หนาวในเวลากลางคืนและร้อนจัดตอนกลางวัน

ภูมิอากาศ

แห้งแล้งมาก ฝนตกเฉลี่ยไม่ถึง ๑๐๐ มม. ต่อปี อุณหภูมิสูงมากในตอนกลางวัน อาจถึง ๔๕-๕๐° กลางคืนเย็นจัด โดยเฉพาะในฤดูหนาว ลมแรง (เช่น Khamsin) พัดทรายเป็นประจำ

แหล่งที่มาข้อมูล: <https://travel.trueid.net/detail/jgeYYAz๑LmKg>

๒. ภูเขาคีรีมันจาโร ประเทศแทนซาเนีย

ภูเขาคีรีมันจาโรหรือที่รู้จักในชื่อเต็มว่า “Mount Kilimanjaro” มีความสูงถึง ๕,๘๙๕ เมตร (๑๙,๓๔๑ ฟุต) และถือเป็นหนึ่งในจุดสูงสุดที่สามารถเดินทางถึงได้โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ปีนเขาเฉพาะทาง ภูเขานี้ประกอบด้วยสามปล่องภูเขาไฟ ได้แก่ ชิระ มาเวนซี และเคโบ โดยยอดเคโบคือยอดที่สูงที่สุด นอกจากนี้ คีรีมันจาโรไม่เพียงแต่เป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในแอฟริกาเท่านั้น แต่ยังถือเป็นหนึ่งในภูเขาไฟที่ใหญ่ที่สุดในโลกด้วย มีอายุการก่อตัวมากกว่าหนึ่งล้านปี ภูเขาแห่งนี้มีสามยอดหลัก ได้แก่ ชิรา มาเวนซี และเคโบ ซึ่งยอดเคโบเป็นยอดสูงสุดและเป็นที่ตั้งของปล่องภูเขาไฟที่ยังไม่ดับสนิท คีรีมันจาโรมีสภาพอากาศที่หลากหลายขึ้นอยู่กับความสูงและเวลาในปี สภาพอากาศที่ดีที่สุดสำหรับการปีนเขาคือระหว่างเดือนมิถุนายนถึงตุลาคมและเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์ ช่วงเวลาเหล่านี้มีฝนตกน้อยและอากาศแจ่มใส ซึ่งทำให้มองเห็นภูมิทัศน์ได้ดีและปีนเขาได้สะดวกสบายมากขึ้น

ที่มาภาพ <https://www.patourlogy.com/climb-mount-kilimanjaro/>

ภูมิประเทศ

ภูเขาคีรีมันจาโรเกิดจากการระเบิดของภูเขาไฟในช่วงเวลากว่า ๑ ล้านปีที่ผ่านมา ลักษณะภูเขาคือ ลาดเอียงแบบกว้าง เกิดจากลาวาไหลช้า ๆ ทับถมกันเรื่อย ๆ คล้าย “โล่” (shield) มี ๓ ปล่องภูเขาไฟหลัก ได้แก่ ชิรา (Shira) – ปัจจุบันเป็นแนวสันเขา มาเวนซี (Mawenzi) – ยอดเขาแหลมสูงชัน เคโบ (Kibo) – จุดสูงสุด (๕,๘๙๕ เมตร) และมีปล่องภูเขาไฟที่ยังไม่ดับสนิท

ภูมิอากาศ

ภูมิอากาศเปลี่ยนตามความสูง ตั้งแต่ร้อนชื้นที่ฐานจนถึงหนาวจัดมีน้ำแข็งบนยอดเขา แบ่งเป็น ๕ โซน ภูมิอากาศ เช่น สะวันนา ป่าฝน ป่าเมฆ ทะเลทรายอัลไพน์ และเขตน้ำแข็ง ช่วงที่เหมาะสมแก่การปีนเขาคือเดือนมิถุนายน-ตุลาคม และมกราคม-กุมภาพันธ์ เพราะฝนตกน้อย อากาศแจ่มใส

แหล่งที่มาข้อมูล: <https://www.patourlogy.com/climb-mount-kilimanjaro>

๓. น้ำตกวิกตอเรีย (Victoria Falls) ประเทศซิมบับเว กับประเทศแซมเบีย

น้ำตกวิกตอเรีย (Victoria Falls) กลุ่มหมอกควันของสายน้ำ ที่ส่งเสียงร้องคำรามดังทั่วหุบเขาบริเวณรอยต่อระหว่างประเทศซิมบับเว กับประเทศแซมเบีย เป็นที่ตั้งของน้ำตกวิกตอเรีย มรดกโลกทางธรรมชาติที่มีขนาดใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก เกิดจากแม่น้ำแซมเบซี ไหลลงจากหน้าผาสูง ๑๐๘ ม. กว้าง ๑,๗๐๐ ม. ในการค้นพบครั้งยิ่งใหญ่ของ เดวิด ลิฟวิงสโตน นักเดินทางชาวอังกฤษ ก่อนจะตั้งชื่อเพื่อเป็นเกียรติแด่สมเด็จพระราชินีนาถวิกตอเรีย ของประเทศอังกฤษ

ที่มาภาพ <https://www.ktc.co.th/article/travel-guide/africa/victoria-falls>

น้ำตกวิกตอเรีย มีความยาวเกือบ ๒ กิโลเมตร และมีเนื้อที่ครอบคลุมถึงสองประเทศ โดยจุดสิ้นสุดน้ำตกแห่งนี้ไหลลงสู่แม่น้ำแซมเบซีที่เขี้ยวกราก ในช่วงที่มีปริมาณน้ำมาก น้ำตกแห่งนี้แย่งกันทะลักพวยพุ่งลงไปยังเบื้องล่าง กระแทกกับหิน ทำให้เกิดเสียงดัง และมีพองฝอยพุ่งเป็นละอองน้ำ มีหมอกครึ้มครอบคลุมไปทั่วบริเวณและขณะเดียวกันจำนวนน้ำที่มาก ก็ทำให้เกิดเสียงดังกึกก้องสะท้อนดูเสียงคำรามของสัตว์ป่า และในบางจุดเกิดละอองน้ำพวยพุ่งขึ้นสู่ท้องฟ้าได้ถึง ๕๐๐ เมตร สามารถมองเห็นได้ในระยะไกล ๆ เป็นที่มาของการขนานนามว่า เสียงคำรามแห่งซิมบับเว ความลึกของน้ำตกแห่งนี้ เริ่มต้นตั้งแต่ ๙๐ - ๑๐๘ เมตร หากมองไปทางด้านตะวันออก เมื่อยามพระอาทิตย์ปรากฏ คุณจะ

จะสามารถเห็นรุ้งกินน้ำได้อย่างชัดเจน และนับเป็นจุดชมวิวกว้างที่ควรค่าแก่การมาสัมผัสสักครั้ง โดยเรียกจุดนี้ว่า คาทาแรกต์ตะวันออก โดยมีรูปปั้นของลิฟวิงสโตน ตั้งอยู่บริเวณดังกล่าว สายน้ำเหล่านี้ จะไหลเรื่อย ๆ กลายเป็นแม่น้ำแซมเบซี ซึ่งจะขยายใหญ่ขึ้นทุก ๆ ที่ผ่านช่องเขาบาโตกัว ในลักษณะเขี้ยวกราก และรุนแรงจนมีผู้ตั้งชื่อเขตนี้ว่า "หม้อน้ำเดือด" (Boiling Pot)

ลักษณะภูมิประเทศ

๑. หน้าผาหินขนาดใหญ่: น้ำตกไหลลงมาจากแนวผาหินบะซอลต์ (Basalt cliffs) ซึ่งเกิดจากกิจกรรมภูเขาไฟในอดีต ร่องน้ำลึกหลังน้ำตกเป็น ช่องเขาแคบ (Gorges) ที่ถูกกัดเซาะโดยแม่น้ำแซมเบซี

๒. โครงสร้างทางธรณี: พื้นที่มีร่องรอยการแยกของแผ่นเปลือกโลก (rift valley) และรอยเลื่อน (fault lines) ทำให้เกิดหน้าผาชัน มี "Boiling Pot" หรือ "หม้อน้ำเดือด" เป็นจุดที่แม่น้ำหมุนวนแรงจากแรงตกของน้ำ

๓. จุดชมวิวกว้าง: เช่น "Eastern Cataract" ทางฝั่งแซมเบีย เป็นจุดชมรุ้งและละอองหมอกได้ชัดเจนจุดชมรุ้งกินน้ำในยามเช้าและเย็นจากการกระทบของแสงอาทิตย์

ลักษณะภูมิอากาศ

น้ำตกวิกตอเรียตั้งอยู่ในเขตร้อนแบบ Savanna Climate (Aw) ตามระบบ Köppen มี ๒ ฤดูกาลหลัก ฤดูฝน: พ.ย. – มี.ค. ปริมาณน้ำมาก ละอองน้ำกระจายสูงสุด เหมาะแก่การชมความยิ่งใหญ่ของน้ำตก ฤดูแล้ง: พ.ค. – ก.ย. น้ำตกแห้งบางช่วง ทำให้เห็นแนวผาชัดเจน เหมาะแก่การสำรวจหุบผาและกิจกรรมผจญภัย

แหล่งที่มาข้อมูล: <https://www.ktc.co.th/article/travel-guide/africa/victoria-falls>

๔. ทะเลสาบเรตบา (Lac Retba / Lake Rose) ประเทศเซเนกัล

ที่มาภาพ:<https://board.postjung.com/๑๖๑๗๐๘๐>

ทะเลสาบ Retba ตั้งอยู่บริเวณ ตอนเหนือของคาบสมุทร Cap Vert ของประเทศเซเนกัล โดยห่างจากเมืองหลวงอย่าง ดาการ์ (Dakar) ไปทางตะวันออกเฉียงเหนือเพียงประมาณ ๓๕ กิโลเมตรเท่านั้น จึงเป็นจุดหมายยอดนิยมของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ Lac Rose ไม่ได้มีเพียงความงามเท่านั้น แต่ยังเป็นแหล่ง เกื้อธรรมชาติขนาดใหญ่ของเซเนกัล ด้วยความเค็มที่มากถึงระดับเดียวกับทะเล Dead Sea ในตะวันออกกลาง นักท่องเที่ยวที่มาเยือนสามารถลอยตัวบนผิวน้ำได้อย่างง่ายดายโดยไม่ต้องพยายาม ทะเลสาบสีชมพูแห่งนี้ไม่ได้มีคุณค่าทางธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังคงกลายเป็นแหล่งรายได้หลักของชุมชน โดยการผสมผสานระหว่าง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และ อุตสาหกรรมเกลือพื้นบ้าน ช่วยให้เศรษฐกิจในพื้นที่เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

ภูมิประเทศ

ทะเลสาบเรตบาเป็น ทะเลสาบน้ำเค็มตื้น ที่มี ความเค็มสูงมาก เทียบได้กับทะเล Dead Sea สีชมพูของทะเลสาบเกิดจาก แบคทีเรียฮาโลไฟล์ (Halobacteria) และ สาหร่าย Dunaliella salina ซึ่งเจริญเติบโตได้ดีในน้ำที่มีความเค็มสูง ซึ่งมีลักษณะเด่นทางกายภาพ: พื้นน้ำตื้น ขอบทะเลสาบมักมีคราบเกลือสีขาว มี “เนินเกลือ” ที่เกิดจากการขุดเกลือโดยชาวบ้าน ล้อมรอบด้วยที่ราบชายฝั่งและพืชพันธุ์สะวันนา

ภูมิอากาศ

เซเนกัลมีภูมิอากาศแบบ เขตร้อนแห้ง (Tropical Savanna, Aw) ลักษณะอากาศ: ฤดูแล้ง (พ.ย. – พ.ค.) อุณหภูมิสูง ๒๘–๓๕°C ฤดูฝน (มิ.ย. – ต.ค.) : อากาศชื้น ฝนตกกระจาย อุณหภูมิสูง + ระบายเร็ว ส่งผลให้ช่วยเพิ่มระดับความเค็มในทะเลสาบ ทำให้สีชมพูเข้มข้นช่วงฤดูแล้ง

แหล่งที่มาข้อมูล: <https://board.postjung.com/๑๖๑๗๐๘๐>

๕. แม่น้ำคองโก (Congo River) สาธารณรัฐคองโก และสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก

สาธารณรัฐคองโก (Republic of the Congo) สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (Democratic Republic of the Congo) เป็น แม่น้ำที่ยาวเป็นอันดับ ๒ ของแอฟริกา (รองจากแม่น้ำไนล์) ยาวประมาณ ๔,๗๐๐ กิโลเมตร ไหลผ่านป่าฝนที่ใหญ่ที่สุดของทวีป คือ ป่าดิบชื้นแอ่งคองโก (Congo Basin) เป็นแม่น้ำที่ ลึกที่สุดในโลก (ลึกกว่า ๒๒๐ เมตร) เป็นเส้นทางคมนาคมหลักของภูมิภาค และเป็นแหล่งน้ำสำคัญในการดำรงชีวิตของประชาชนกิจกรรมท่องเที่ยว เช่นล่องเรือแม่น้ำคองโก นักท่องเที่ยวสามารถนั่งเรือข้ามฟากระหว่าง บราซซาวิลล์ (Brazzaville) และกินชาซา (Kinshasa) สองเมืองหลวงที่ตั้งอยู่คนละฝั่งแม่น้ำ มีบริการ ล่องเรือแบบเชิงผจญภัย ผ่านลำน้ำตอนล่างหรือเข้าไปในเขตป่าดิบชื้นตอนเหนือ การตกปลา / สำนววิถีชีวิตริมฝั่ง นักตกปลาสามารถหาประสบการณ์ตกปลาในลุ่มน้ำที่มีพันธุ์ปลาหลากหลาย เช่น ปลาพีเปีย (Tilapia), ปลากระเบนแม่น้ำ, หรือปลาเสือแอฟริกัน (Tigerfish)

ภูมิประเทศ

แม่น้ำคองโกไหลผ่าน แอ่งคองโก (Congo Basin) ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มกว้างใหญ่ รายล้อมด้วยป่าดิบชื้น พื้นที่รอบแม่น้ำเป็นเขต ดินชุ่มน้ำ และบางพื้นที่เป็น ที่ราบน้ำท่วมถึง ซึ่งทำให้มีความอุดมสมบูรณ์แม่น้ำมีความคดเคี้ยวและแตกออกเป็นสาขาย่อยจำนวนมาก เหมาะกับการใช้เรือแคนูและเรือเล็กในการเดินทาง

ภูมิอากาศ

บริเวณแม่น้ำคองโกมีภูมิอากาศแบบ ร้อนชื้นเขตร้อน (Tropical Rainforest Climate) ฝนตกเกือบตลอดปี โดยเฉพาะช่วงเมษายน-ตุลาคม อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕-๒๘°C ตลอดทั้งปี ความชื้นสูงส่งผลให้ พืชพรรณริมแม่น้ำเติบโตหนาแน่น และเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าหายาก เช่น ลิงชิมแปนซี ลิงกอริลลา และนกเขตร้อน

แหล่งที่มาข้อมูล

- UNESCO World Heritage Centre – Congo Basin Ecosystems
- WWF (World Wildlife Fund) – Congo River Basin
- Lonely Planet – Congo River Adventures
- Britannica – Congo River
- WCS – Nouabalé-Ndoki & Sangha River Region

สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

๑. โบสถ์หินสลักลาลิเบลา (Rock-Hewn Churches of Lalibela) ประเทศเอธิโอเปีย

ในบรรดาสถปัตยกรรมของโลก (กลุ่มสิ่งก่อสร้างโดยฝีมือมนุษย์) อันกระจายอยู่หลายทวีป มีสิ่งก่อสร้างที่ยิ่งใหญ่อลังการมากมาย โบสถ์เซนต์จอร์จ ในเอธิโอเปียอาจไม่ได้จัดอยู่ในสถานที่ซึ่งได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวติดในรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมถึงอันดับต้นๆ แต่อย่างน้อยกระบวนการก่อสร้างในยุคโบราณก็ยังมีความน่าสนใจไม่แพ้สิ่งก่อสร้างอื่น

ที่มาภาพ

<https://board.postjung.com/๑๕๕๘๒๘๒>

ภูมิประเทศของเมืองลาลิเบลา

ลักษณะภูมิประเทศ: เป็นพื้นที่ ภูเขาสูง และมีที่ราบสูงสลับเนินเขา โดยเมืองลาลิเบลาตั้งอยู่บน ที่ราบสูงเอธิโอเปีย (Ethiopian Highlands) ซึ่งเป็นหนึ่งในที่ราบสูงที่สูงที่สุดในแอฟริกา ความสูงเฉลี่ยของพื้นที่อยู่ที่ประมาณ ๒,๕๐๐ – ๒,๘๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นหินภูเขาไฟ โดยเฉพาะหินลาวาแดง ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญที่ใช้แกะสลักโบสถ์

ภูมิอากาศของเมืองลาลิเบลา

ภูมิอากาศแบบภูเขาสูง (Highland Climate) อุณหภูมิปานกลางตลอดทั้งปี โดยมีอากาศ เย็นในตอนกลางคืนและเช้า และอบอุ่นในเวลากลางวัน ฤดูฝน: ช่วง เดือนมิถุนายน–กันยายน ซึ่งมีฝนตกชุกมากที่สุด ฤดูแล้ง: เดือนตุลาคม–พฤษภาคม ฟ้าโปร่ง อากาศเย็นสบาย เหมาะแก่การท่องเที่ยว ปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปี: ประมาณ ๘๐๐–๑,๒๐๐ มิลลิเมตร

แหล่งที่มาข้อมูล: https://www.silpa-mag.com/culture/article_๓๓๕๕๘

๒. ซากเมือง “เกรท ซิมบับเว” ประเทศซิมบับเว

เมืองโบราณเกรทซิมบับเว (Great Zimbabwe) ตั้งอยู่ที่เมืองมาซวิงโก (Masvingo) ในประเทศซิมบับเว สร้างขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๑๐๐๐ (ประมาณ ๑,๐๒๕ ปีที่แล้ว) โดยบรรพบุรุษของชาวโชนา (Shona) และกลายเป็นศูนย์กลางของอาณาจักรซิมบับเวในช่วงศตวรรษที่ ๑๓-๑๕ เมืองนี้มีขนาดใหญ่ถึง ๔,๕๑๒ ไร่ และเคยเป็นที่อยู่อาศัยของประชากรประมาณ ๑๘,๐๐๐ คน สิ่งก่อสร้างที่โดดเด่นที่สุดคือ กำแพงหินสูงถึง ๑๑ เมตร ซึ่งสร้างขึ้นโดยไม่ใช้ปูนเชื่อม ภายในเมืองประกอบด้วยส่วนสำคัญสามแห่ง ได้แก่ Hill Complex, Valley Complex และ Great Enclosure ซึ่งเชื่อว่าเป็นที่พำนักของกษัตริย์และชนชั้นสูงในยุคโบราณ นักโบราณคดีพบหลักฐานที่แสดงถึงการค้าขายกับดินแดนห่างไกล เช่น เครื่องปั้นดินเผาจากจีน ลูกปัดจากเปอร์เซีย และเหรียญทองแดงจากคาบสมุทรอาหรับ สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงความมั่งคั่งและบทบาทสำคัญของเมืองนี้ในเครือข่ายการค้าของแอฟริกาในยุคโบราณ

ที่มาภาพ <https://www.facebook.com/photo.php?fbid>

ปัจจุบัน เกรทซิมบับเวได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกโดยองค์การยูเนสโก และกลายเป็นสัญลักษณ์ของชาติซิมบับเว ชื่อประเทศ “ซิมบับเว” มีรากมาจากคำว่า “Dzimba-dza-mabwe” ซึ่งหมายถึง “บ้านแห่งหิน” เมืองนี้กลายเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของแอฟริกา และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั่วโลก

ภูมิประเทศของเกรทซิมบับเว

ตั้งอยู่บริเวณ ที่ราบสูงภายในประเทศซิมบับเว ใกล้เมือง มาซวิงโก (Masvingo) ทางตอนใต้ของประเทศ พื้นที่โดยรอบเป็น ภูมิประเทศแบบลูกคลื่น (rolling hills) และ ที่ราบกว้าง ที่ปกคลุมด้วยพืชพรรณทุ่งหญ้าซาวันนา (Savanna) มีหินแกรนิตขนาดใหญ่จำนวนมาก ซึ่งเป็นแหล่งวัตถุดิบสำคัญที่ใช้ในการก่อสร้างกำแพงและสิ่งปลูกสร้างภายในเมือง ที่ตั้งบน พื้นที่สูง ช่วยในการมองเห็นศัตรูจากระยะไกล และเป็นทำเลยุทธศาสตร์ที่ดีในด้านความปลอดภัย

ภูมิอากาศของเกรทซิมบับเว

เป็นภูมิอากาศแบบ กึ่งแห้งแล้ง (Semi-arid) เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เมืองเกรทซิมบับเวสามารถพัฒนาเป็นศูนย์กลางอำนาจและการค้าในยุคโบราณได้ และยังเป็นเหตุผลที่สิ่งก่อสร้างโบราณเหล่านี้คงอยู่ได้ยาวนานถึงปัจจุบัน ฤดูร้อน: อากาศร้อน มีฝนตกบ้าง (โดยเฉพาะช่วงพฤษภาคม-มีนาคม) ฤดูหนาว: อากาศแห้งและเย็น โดยเฉพาะช่วงกลางคืน (เดือนพฤษภาคม-สิงหาคม) ปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีประมาณ ๖๐๐-๙๐๐ มิลลิเมตร ซึ่งเพียงพอสำหรับการเพาะปลูกและดำรงชีวิต

แหล่งที่มาข้อมูล: <https://www.facebook.com/photo.php?fbid>

๓. โบสถ์เซนต์แอนน์แห่งบราซซาวิล (St. Anne Basilica) สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก

ที่มาภาพ https://www.google.com/search?sca_esv

ตั้งอยู่ใน ย่านพอเทร์ โนว (Poto-Poto) ใจกลางกรุงบราซซาวิล (Brazzaville) เมืองหลวงของสาธารณรัฐคองโกเป็นโบสถ์คริสต์นิกายโรมันคาทอลิกที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งในภูมิภาคแอฟริกากลาง จุดเด่นทางสถาปัตยกรรม สร้างขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๔๙ โดยสถาปนิกชาวฝรั่งเศส Roger Erll โดดเด่นด้วย หลังคากระเบื้องเคลือบสีเขียวมรกต ซึ่งสองประกายเมื่อกระทบแสงแดดมีการผสมผสานสถาปัตยกรรมยุโรปแบบโกธิคเข้ากับองค์ประกอบพื้นถิ่นของแอฟริกาใช้วัสดุในท้องถิ่น เช่น ไม้และอิฐดินเผา

ภูมิประเทศของบราซซาวิล ตั้งอยู่ริมฝั่ง แม่น้ำคองโก ตรงข้ามกับกรุงกินชาซาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก เป็นที่ราบสูง มีลักษณะเป็น พื้นที่ราบใกล้แม่น้ำ ซึ่งอุดมสมบูรณ์และมีทัศนียภาพงดงาม

ภูมิอากาศ ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้น (Tropical Wet Climate) อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี: ประมาณ ๒๔-๒๘°C มี ๒ ฤดูหลัก คือ ฤดูฝน (ตุลาคม-พฤษภาคม): อากาศชื้นและฝนตกชุก ฤดูแล้ง (มิถุนายน-กันยายน): อากาศแห้ง แต่ไม่ถึงกับร้อนจัด

๔. มัสยิดใหญ่เจเนเน (Great Mosque of Djenné) ประเทศมาลี

ที่มาภาพ <https://board.postjung.com/๑๖๐๒๓๘๖>

ณ ใจกลางประเทศมาลี ดินแดนที่เต็มไปด้วย
เรื่องราวและวัฒนธรรมอันเก่าแก่ ตั้งตระหง่านอยู่บนเนิน
เขาโตแกวร์ (toguere) คือมัสยิดใหญ่แห่งเจเนเน (Great
Mosque of Djenné) สถาปัตยกรรมอันน่าทึ่งที่สร้างจาก
ดินโคลน ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นมัสยิดที่สร้างด้วย
โคลนที่ใหญ่ที่สุดในโลก มัสยิดใหญ่แห่งเจเนเนถูกสร้างขึ้น
บนเนินเขาเพื่อป้องกันน้ำท่วมในฤดูน้ำหลาก โครงสร้าง
ของอาคารสร้างขึ้นจากดินโคลนและไม้ผสมผสานกัน
อย่างลงตัว สะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาและฝีมืออันยอดเยี่ยม
ของบรรพบุรุษที่สามารถสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมที่

ยิ่งใหญ่จากวัสดุธรรมชาติ ความงดงามของมัสยิดแห่งนี้ไม่เพียงแต่สะท้อนให้เห็นถึงความศรัทธาและความเชื่อ
เท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องพิสูจน์ถึงความสามารถในการปรับตัวและอยู่ร่วมกับธรรมชาติของมนุษย์ได้อย่างลงตัว ด้วย
เหตุนี้ องค์การยูเนสโกจึงได้ยกย่องให้เมืองเจเนเนเป็นมรดกโลกในปี ๑๙๘๘ เพื่ออนุรักษ์และสืบทอดความงดงาม
ทางสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมอันล้ำค่านี้ไว้ให้คนรุ่นหลังได้ชื่นชม

ภูมิประเทศของเจเนเน

ตั้งอยู่ในภูมิภาคซาเฮล (Sahel) ซึ่งเป็นเขตเปลี่ยนผ่านระหว่างทะเลทรายซาฮาราและทุ่งหญ้าสะวันนาใน
แอฟริกาตะวันตก เมืองเจเนเนตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำไนเจอร์ ใกล้แม่น้ำบานี (Bani River) ซึ่งเป็นแม่น้ำสาย
สำคัญของมาลี พื้นที่โดยรอบเป็นที่ราบน้ำท่วมถึง (floodplain) ทำให้ดินอุดมสมบูรณ์ แต่เสี่ยงต่อน้ำท่วมในฤดู
ฝน มัสยิดใหญ่เจเนเนจึงถูกสร้างบน เนินเขาโตแกวร์ (Toguere) ซึ่งเป็นเนินธรรมชาติที่ยกระดับขึ้น เพื่อ ป้องกันน้ำ
ท่วมที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี

ภูมิอากาศของเจเนเน

เป็นแบบกึ่งแห้งแล้ง (Semi-arid) หรือภูมิอากาศแบบเขตร้อนในเขตซาเฮล แบ่งออกเป็น ๒ ฤดูกาลหลัก:
ฤดูฝน (ประมาณเดือนมิถุนายน-กันยายน) มีฝนตกชุก แต่ปริมาณไม่มากเท่าภูมิภาคใกล้เส้นศูนย์สูตร ส่งผลให้เกิด
น้ำหลากจากแม่น้ำ จึงมีการเตรียมดินโคลนไว้ซ่อมแซมอาคาร รวมถึงมัสยิด ฤดูแล้ง (ประมาณเดือนตุลาคม-
พฤษภาคม) อากาศแห้ง ร้อน และมีฝุ่นจากลมฮาร์มาตัน (Harmattan) พัดมาจากทะเลทรายซาฮารา ทำให้
โครงสร้างดินโคลนแห้งกรอบและต้องบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ

แหล่งที่มาข้อมูล: <https://board.postjung.com/๑๖๐๒๓๘๖>

๕. พีระมิดกิซา (Pyramids of Giza) ประเทศอียิปต์

มหาพีระมิดแห่งกิซา (The Great Pyramid of Giza) ตั้งอยู่ทิศตะวันตกของแม่น้ำไนล์ อายุกว่า ๕,๐๐๐ ปี เป็น ๑ ในสิ่งมหัศจรรย์ของโลกยุคโบราณ แต่เดิมสุสานฟาโรห์ไม่ได้เป็นทรงพีระมิดแบบในปัจจุบัน เป็นเพียงการขุดหลุมเป็นทรงสี่เหลี่ยมหรือวงรี แล้วฝังศพพร้อมข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ต่อมาจึงพัฒนามาเป็นทรงสี่เหลี่ยมคางหมู เพราะขยายขนาดห้องภายในได้กว้างขึ้น ใส่ของได้มากขึ้น จากนั้นจึงกลายมาเป็นพีระมิดในแบบปัจจุบัน

มหาพีระมิดแห่งกิซา อายุกว่า ๕,๐๐๐ ปี เป็น ๑ ในสิ่งมหัศจรรย์ของโลกยุคโบราณ แต่เดิมสุสานฟาโรห์ไม่ได้เป็นทรงพีระมิดแบบในปัจจุบัน เป็นเพียงการขุดหลุมเป็นทรงสี่เหลี่ยมหรือวงรี แล้วฝังศพพร้อมข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ต่อมาจึงพัฒนามาเป็นทรงสี่เหลี่ยมคางหมู เพราะขยายขนาดห้องภายในได้กว้างขึ้น ใส่ของได้มากขึ้น จากนั้นจึงกลายมาเป็นพีระมิดในแบบปัจจุบัน ตามความเชื่อของคนอียิปต์ที่เชื่อกันว่าคนที่ตายไปแล้วจะฟื้นขึ้นมาใหม่ จึงมีการจัดเตรียมห้องข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ไว้ภายในพีระมิด และมีการเก็บรักษาศพในรูปแบบ **มัมมี่** โดยการแช่และดองด้วยน้ำยาปิทูมิน ซึ่งจะช่วยรักษาและป้องกันไม่ให้ซากศพเน่าเปื่อยผุพังไปตามกาลเวลา

ภูมิประเทศ

ตั้งอยู่ ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำไนล์ ใกล้กับกรุงไคโร เมืองหลวงของอียิปต์ พื้นที่ที่ราบสูงเป็น ทะเลทรายหินปูน (limestone plateau) ซึ่งมีความมั่นคง แข็งแรง เหมาะสำหรับการสร้างสิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่ อยู่บนพื้นที่สูงกว่าระดับน้ำของแม่น้ำไนล์ จึงปลอดภัยจากน้ำท่วม ที่เกิดเป็นประจำในฤดูน้ำหลาก ใกล้แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ เช่น: **หินปูน** สำหรับก่อสร้าง (มีอยู่ทั่วไปในบริเวณนั้น) **หินแกรนิต** จากเมืองอัสวาน (Aswan) ทางตอนใต้ ใช้ทำโลงศพหรือห้องสำคัญ และ **แม่น้ำไนล์** เป็นเส้นทางขนส่งวัสดุที่สำคัญ

ภูมิอากาศ

เป็นแบบ ทะเลทราย (Desert climate) มีลักษณะ: แห้งแล้ง ฝนตกน้อยมาก (น้อยกว่า ๒๐ มม./ปี) ร้อนจัดในฤดูร้อน (อุณหภูมิสูงกว่า ๔๐°C) หนาวเย็นในฤดูหนาว (โดยเฉพาะกลางคืน) ความแห้งแล้งของภูมิอากาศทำให้: มัมมี่สามารถถูกรักษาไว้ได้นาน เนื่องจากไม่มีความชื้นมาทำให้เน่าเสีย โครงสร้างหินไม่ถูกกัดเซาะง่าย ช่วยให้พีระมิดคงอยู่ได้นานนับพันปี แหล่งที่มาข้อมูล: <https://royalvacationtours.com/attractions>

ใบความรู้ที่ ๕.๑ เรื่อง ตารางกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

แอฟริกาเหนือ

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ทะเลทรายซาฮารา	- เหมือนแร่ เช่น ฟอสเฟต เหล็ก และ ยูเรเนียม - การค้าผ่านทะเลทราย	ประเทศโมร็อกโก ประเทศแอลจีเรีย
๒	แม่น้ำไนล์และที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์	- การเกษตร เช่น ข้าวสาลี ฝ้าย อ้อย ผักผลไม้ - การประมงน้ำจืด และ การชลประทานขั้นสูง - การท่องเที่ยววัฒนธรรม	ประเทศอียิปต์ ประเทศซูดาน
๓	เทือกเขาแอตลาส	- การเกษตรบนพื้นที่สูง เช่น แอปเปิล องุ่น ข้าวโพด - การเลี้ยงสัตว์ เช่น แพะ แกะ - เหมือนแร่ เช่น บอไซด์ ทองแดง - การท่องเที่ยวภูเขา	ประเทศโมร็อกโก ประเทศแอลจีเรีย ประเทศตูนิเซีย
๔	ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและมหาสมุทรแอตแลนติก	- การประมงชายฝั่งและการค้า - อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหารทะเล - การท่องเที่ยวชายทะเล เช่น คาซาบลังกา, ตูนิส - การขนส่งสินค้า เมืองที่สำคัญ: อเล็กซานเดรีย แอลเจียร์ แทนเจียร์	ประเทศอียิปต์ ประเทศตูนิเซีย ประเทศแอลจีเรีย ประเทศโมร็อกโก

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน	- อุตสาหกรรมไวน์และน้ำมันมะกอก - อุตสาหกรรมท่องเที่ยวชายฝั่ง	ประเทศโมร็อกโก ประเทศแอลจีเรีย ประเทศตูนิเซีย ประเทศอียิปต์บางส่วน
๒	ภูมิอากาศแบบทะเลทราย	- พลังงานแสงอาทิตย์, เหมืองแร่, ท่องเที่ยวทะเลทราย - กิจกรรมเกษตรแบบโอเอซิส	ประเทศลิเบีย ประเทศอียิปต์ตอนใน ประเทศแอลจีเรียตอนใต้
๓	ภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน	- เกษตรกรรมในฤดูฝน - การเลี้ยงสัตว์เร่ร่อน	ประเทศโมร็อกโก ประเทศแอลจีเรีย ประเทศตูนิเซีย

แอฟริกาตะวันตก

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบชายฝั่งแอตแลนติก (แม่น้ำไนเจอร์ แม่น้ำโวลตา)	การปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อส่งออก เช่น โกโก้ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน	ประเทศไนจีเรีย ประเทศกานา ประเทศโกตดิวัวร์
๒	เขตซาเฮล	เกษตรกรรมแบบยังชีพ อุตสาหกรรมเหมืองแร่	ประเทศมาลี ประเทศบูร์กินาฟาโซ
๓	แม่น้ำไนเจอร์และที่ราบลุ่มโดยรอบ	การเกษตรขั้นสูง การประมงน้ำจืด พลังงานน้ำ การขนส่งทางน้ำ	ประเทศไนจีเรีย ประเทศมาลี

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้นแบบมรสุม	การปลูกพืชที่ต้องการน้ำมาก เช่น โกโก้ กล้วย ยางพารา	ประเทศไนจีเรีย ประเทศไลบีเรีย ประเทศเซียร์ราลีโอน
๒	ภูมิอากาศทะเลทรายเขตร้อน	การเลี้ยงสัตว์ และ เกษตรยังชีพ	ประเทศมาลี ประเทศโมร็อกโก
๓	ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน	ฟาร์มพลังงานแสงอาทิตย์	มอริเตเนีย ไนเจอร์ มาลี เซเนกัล (ตอนบน) และบางส่วนของ ชาด

แอฟริกากลาง

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบลุ่มแม่น้ำคองโก	- การทำป่าไม้, การเกษตรในพื้นที่จำกัด, และ ประมงน้ำจืด - เส้นทางคมนาคมสำคัญ	ประเทศไนจีเรีย ประเทศกานา ประเทศโกตดิวัวร์
๒	เขตภูเขาทางตะวันออก หรือ เมานต์รูเวนโซรี	- การปลูกพืชเขตอบอุ่น เช่น กาแฟ ชา และกล้วย - การท่องเที่ยวธรรมชาติ	ประเทศมาลี ประเทศบูร์กินาฟาโซ
๓	ชายฝั่งแอตแลนติก	การประมงชายฝั่ง, ส่งออกไม้ และ ตั้งเมืองท่า เช่น ลิเบรวิล	ประเทศกาบอง ประเทศแคเมอรูน
๔	ที่ราบสูงขาดและเขตกึ่งแห้งแล้ง ตอนเหนือ หรือ เขตซาเฮล	การเลี้ยงสัตว์ และ เหมืองแร่	ประเทศชาด

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	เขตภูมิอากาศแถบศูนย์สูตร (ร้อนชื้น)	อุตสาหกรรมไม้ พืชเมืองร้อน และ การผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ	ประเทศDR คองโก ประเทศสาธารณรัฐคองโกกาบอง ประเทศแคเมอรูน ประเทศ สาธารณรัฐแอฟริกากลาง
๒	ภูมิอากาศแบบสะวันนา (ร้อนชื้นแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน)	การทำไร่แบบหมุนเวียน และ การเลี้ยงสัตว์ขนาดเล็ก	ประเทศแคเมอรูน ประเทศสาธารณรัฐประเทศ แอฟริกากลาง ประเทศDR คองโก ประเทศชาด
๓	ภูมิอากาศแบบทะเลทรายเขตร้อน	การพึ่งพาโอเอซิส	ประเทศชาด

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบสูงแอฟริกาตะวันออก เอธิโอเปีย	การปลูกกาแฟ ชา ข้าวโพด	ประเทศเอธิโอเปีย ประเทศ เคนยา ประเทศยูกันดา ประเทศ แทนซาเนีย
๒	เทือกเขาและภูเขาสูง	การเพาะปลูกแบบขั้นบันได	ประเทศแทนซาเนีย ประเทศเมารู ประเทศเคนยา
๓	ทะเลสาบขนาดใหญ่	ประมงน้ำจืดและคมนาคม ภายในประเทศ	ประเทศแทนซาเนีย ประเทศยูกันดา
๔	เกรตริฟต์แวลลีย์	การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และ ศักยภาพพลังงานความร้อนใต้พิภพ	ประเทศเอธิโอเปีย ประเทศเคนยา ประเทศแทนซาเนีย ประเทศยูกันดา ประเทศรวันดา ประเทศบุรุนดี ประเทศมาลาวี ประเทศโมซัมบิก
๕	พื้นที่ชายฝั่งมหาสมุทรอินเดีย	ศูนย์กลางโลจิสติกส์ การประมง และ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวชายทะเล	ประเทศโซมาเลีย ประเทศเคนยา

แอฟริกาตะวันออก

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้นแบบ มรสุม	เกษตรกรรมพืช เขตร้อน เช่น ถั่วลิสง ยางพารา มัน สำปะหลัง	ประเทศแทนซาเนีย ประเทศยูกันดา
๒	ภูมิอากาศแบบสะวันนา	เหมาะกับการเลี้ยงสัตว์ และการ ท่องเที่ยวซาฟารี	ประเทศแทนซาเนีย ประเทศเคนยา
๓	ภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน	ปศุสัตว์และค้าขายตามเส้นทาง ทะเลทราย	ประเทศโซมาเลีย ประเทศเคนยา

แอฟริกาใต้

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบสูงแอฟริกาใต้ หรือ ไฮเวลด์	อุตสาหกรรมเหมืองแร่ เช่น ทอง เพชร ถ่านหิน	สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ประเทศ บอตสวานา
๒	แอ่งน้ำและที่ราบลุ่มแม่น้ำ (แม่น้ำ แคมปีซี ปมน้ำลิมโปโป และแม่น้ำ ออเรนจ์)	- พลังงานน้ำ (เขื่อน Kariba) และ เกษตรกรรมในแอมเบีย/ซิมบับเว - การชลประทาน พืชไร่และผลไม้	ประเทศแอมเบีย ประเทศ ซิมบับเว ประเทศนามิเบีย ประเทศบอสวานา สาธารณรัฐแอฟริกาใต้
๓	พื้นที่ทะเลทรายและกึ่งทะเลทราย	เน้นการเลี้ยงสัตว์ และเหมืองแร่	ประเทศนามิเบีย ประเทศบอสวานา
๔	ชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติกและ อินเดีย	ศูนย์กลางอุตสาหกรรม การค้า และการท่องเที่ยว	สาธารณรัฐแอฟริกาใต้
๕	เทือกเขาดราเคนส์เบิร์ก	เหมาะกับการปลูกพืชเมืองหนาว และเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ	สาธารณรัฐแอฟริกาใต้

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน	ปลูกองุ่น ไวน์ ส้ม แอปเปิ้ล	สาธารณรัฐแอฟริกาใต้
๒	ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน	เน้นเลี้ยงสัตว์	ประเทศนามิเบีย ประเทศบอตสวานา ประเทศซิมบับเว
๓	ภูมิอากาศแบบเขตอบอุ่นภาคพื้น ทวีป	พืชไร่ เช่น ข้าวโพด ยาสูบ ฝ้าย	ประเทศซิมบับเว ประเทศแอมเบีย ประเทศมาลาวี

ใบความรู้ที่ ๕.๒ เรื่อง ตารางกิจกรรมทางสังคมของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	ลักษณะภูมิอากาศ	ผลต่อกิจกรรมทางสังคม
๑. แอฟริกาเหนือ	- แม่น้ำไนล์ - ทะเลทรายซาฮารา - ชายฝั่งเมดิเตอร์เรเนียน	- เมดิเตอร์เรเนียน - แห้งแล้งทะเลทราย	- เทศกาลน้ำไนล์ บูชาการอุดมสมบูรณ์ของแม่น้ำ ประเทศอียิปต์ - ประเพณีเบดูอิน พิธีแต่งงานแบบเผ่า การเลี้ยงอูฐ ประเทศลิเบีย
๒. แอฟริกาตะวันตก	- ลุ่มแม่น้ำไนเจอร์ - เขตซาเฮล - ที่ราบชายฝั่ง	- ฝนตกตามฤดูกาล - กึ่งแห้งแล้ง	- พิธีเก็บเกี่ยวในฤดูฝน ขอบคุนเทพเจ้าแห่งฝน ประเทศกานา ประเทศไนจีเรีย - เทศกาลมาสก์โบราณของชนเผ่าโดคอน แสดงการเชื่อมโยงกับบรรพบุรุษ ประเทศมาลี
๓. แอฟริกาตะวันออก	- ที่ราบสูง - ภูเขาไฟ - ทะเลสาบวิกตอเรีย	- ร้อนชื้นตลอดปี	- เทศกาลประมง รอบทะเลสาบวิกตอเรีย ประเทศยูกันดา - ประเพณีเกษตรแนวลาดเขา ในพื้นที่สูง เช่น เอธิโอเปีย ประเทศเอธิโอเปีย
๔. แอฟริกากลาง	- ป่าดิบชื้นลุ่มแม่น้ำคองโก - ร้อนชื้นตลอดปี	- เปียกชื้นตามฤดูกาล - แห้งแล้ง (ไซมาเลีย)	- พิธีกรรมของชนเผ่าปิกมี เคารพบรรพบุรุษ วิญญาณป่า ประเทศคองโก
๕. แอฟริกาใต้	- ที่ราบสูงและภูเขา - พื้นที่แห้งแล้ง - เมืองชายฝั่ง	- เมดิเตอร์เรเนียน (Cape Town) - กึ่งแห้งแล้ง	- พิธีเต้นรำชนเผ่าซูลู (Zulu Reed Dance) ในแอฟริกาใต้ - พิธีแต่งงานแบบโซโท-ซวานา ประเทศบอตสวานา, ประเทศเลโซโท - เทศกาล Cape Town Minstrel Carnival: ผสมผสานวัฒนธรรมยุโรป-แอฟริกัน ประเทศแอฟริกาใต้